ELV-asetus uhkaa lopettaa ajoneuvoharrastuksen ja moottoriurheilutoiminnan sekä viedä autot museoista. Suomessa vaikutukset tapahtuma- ja kulttuuritoimintaan sekä alan palvelutuotantoon ovat yli 500 miljoonaa euroa vuosittain. Suorat ja välilliset vaikutukset koskettavat yli miljoonaa suomalaista.

Keväällä 2025 etenevä ELV-asetus, joka on valmisteltu useita vuosia, uhkaa viedä elinkeinon ja harrastuksen joka viidenneltä suomalaiselta. Ajoneuvoharrastajat edustavat noin 200 000 varsinaista jäsentä, mutta vaikutukset koskettavat myös jäsenistön lähipiiriä ja alan yrittäjiä. Esimerkiksi pelkästään Jyväskylän suurajot tuottavat alueelle yli 20 miljoonan euron liikevaihdon vuosittain.

Asetus oli tarkoitettu parantamaan ajoneuvojen kiertotaloutta, mutta se uhkaa päättää merkittävän harrastus- ja elinkeinomahdollisuuden Suomessa ja Euroopassa. Asetus kattaa kaikki tieliikenneluokat mopoista kuorma-autoihin, ja ajoneuvo muuttuu romuksi, jos tietyt kriteerit täyttyvät tai korjaaminen arvioidaan taloudellisesti kannattamattomaksi. Tämä johtaa siihen, että esimerkiksi vaihteiston, moottorin tai akseliston vaihtaminen ei olisi mahdollista, ja pienikin vaurio voisi johtaa romutukseen.

Asetus tuottaa muovien osalta nykyisestä poikkeavia vaatimuksia kierrätykselle, mutta käytännössä romutettavat ajoneuvot päätyvät matalan jalostusasteen metallituotteiden raaka-aineiksi. Tämä ei tehosta kierrätystä vaan kiihdyttää käyttökelpoisen tavaran romuttamista ja tarpeetonta tuotantoa. Museo-, harrasteajoneuvo – ja kilpailutoiminta ei voi jatkua, kun varaosia ei voida säilyttää tai irrottaa ajoneuvoista. Ajoneuvojen kiertonopeuden kasvaessa ei varaosia ole saatavissa uusia autoja lukuunottamatta. Kilpa-ajoneuvoluokkien toiminta päättyisi, ja uusia kilpa-autokoreja ja osia ei voisi valmistaa tai huoltaa.

Ajoneuvoharrastajat käyttävät ajoneuvojaan säästeliäästi ja kunnostavat niitä innokkaasti, mikä pitää hiilijalanjäljen pienenä mutta tuottaa töitä ja liikevaihtoa laajalle joukolle ihmisiä. Tapahtumien yhteydessä ruokaillaan, majoitutaan ja ostetaan palveluita. Suurimpien tapahtumien yleisömäärä voi olla yli 40 000 kävijää viikonlopussa ja alueelle jätetty rahamäärä 5-20 miljoonaa euroa.

Käytettyjen ajoneuvojen omistamisen, korjaamisen ja ylläpitämisen vaikeuttaminen kuihduttaisi paitsi yrityksiä niin myös näihin liittyvää rajat ylittävää ajoneuvokulttuuria sosiaalisine kanssakäymisineen. Kestävässä siirtymässä on huomioitava taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset sekä kokonaiskestävyys.

ELV-asetus palvelee ajoneuvoteollisuutta, mutta uhkaa lopettaa ajoneuvoharrastamisen ja historiallisten ajoneuvojen polun. Asetuksen toteutuminen merkitsee loppua ajoneuvoharrastajille, automuseoille ja moottoriurheilijoille, ja vie mukanaan lukuisia yrityksiä ja palveluntuottajia. Suomessa menetys on yli 500 miljoonaa euroa ja EU-tasolla kymmeniä miljardeja vuosittain.

Ajoneuvoharrastajat, historiallisia ajoneuvoja ja moottoriurheilua edustavat tahot esittävät, että asetus palautetaan vaikutusten arviointiin, jätetään harrasteajoneuvot, kilpa-ajoneuvot ja historialliset ajoneuvot ja niiden varaosat ja aihiot ulkopuolelle tai määrätään kansallinen liikkumavara, joka sallii maakohtaiset poikkeamat ajoneuvoharrastamisen, historian ja kilpailutoiminnan mahdollistamiseksi tulevaisuudessa.

Edustamme suoraan yli 200 000 jäsentä ja välillisesti yli miljoonaa henkilöä Suomessa.

Muutosehdotukset asetustekstiin

2 artikla
Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan

a) asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja b alakohdan i alakohdassa tarkoitettuihin luokkien M1 ja N1 ajoneuvoihin ja romuajoneuvoihin;
b) [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on seuraavan kuukauden ensimmäinen päivä sen jälkeen, kun tämän asetuksen voimaantulosta on kulunut 60 kuukautta] alkaen asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin luokkien M2, M3, N2, N3 ja O ajoneuvoihin ja romuajoneuvoihin;
c) [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on seuraavan kuukauden ensimmäinen päivä sen jälkeen, kun tämän asetuksen voimaantulosta on kulunut 60 kuukautta] alkaen asetuksen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan c–g alakohdassa tarkoitettuihin luokkien L3e, L4e, L5e, L6e ja L7e ajoneuvoihin ja romuajoneuvoihin.

LISÄYS:
"Tätä asetusta ei sovelleta ajoneuvoihin tai niiden purkuosiin, joita käytetään yksinomaan moottoriurheiluun, historialliseen ajoneuvoon tai harrasteajoneuvoon. Lisäksi asetusta ei sovelleta ajoneuvoihin, jotka on valmistettu, entisöity tai koottu historiallisiksi tai harrasteajoneuvoiksi pienimuotoisesti yksityishenkilöiden tai käsityövalmistajien toimesta, kunhan ne käyttöönottoajankohtansa tai muutoskatsastuksensa puitteissa täyttävät jäsenvaltion kansalliset turvallisuus- ja ympäristövaatimukset tieliikennekäyttöön ja/tai ovat taltioituina tarkoituksenmukaisesti näyttelytoimintaa varten ja/tai käytetään kilpailu- ja harjoitustoiminnassa."

Tätä asetusta ei sovelleta

a) asetuksen (EU) 2018/858 3 artiklan 31 alakohdassa määriteltyihin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ajoneuvoihin;
b) ajoneuvon muihin osiin, jotka on tyyppihyväksytty luokan N1, N2, N3, M2 tai M3 monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä, kuin perusajoneuvoon;
c) asetuksen (EU) 2018/858 3 artiklan 30 alakohdassa määriteltyihin pieninä sarjoina valmistettaviin ajoneuvoihin;
d) direktiivin 2014/45/EU 3 artiklan 7 kohdassa määriteltyihin museoajoneuvoihin;
e) yli 20 vuoden ikäisiin harrasteajoneuvoihin ja näiden varaosiin.
f) moottoriurheiluun ja harjoitteluun tarkoitettuihin kilpa-ajoneuvoihin ja näiden varaosiin
g) historiallisiin ajoneuvoihin ja näiden varaosiin

24 artikla
Romuajoneuvojen toimittaminen valtuutettuihin käsittelylaitoksiin

1. Kaikki romuajoneuvot on toimitettava käsiteltäväksi valtuutettuihin käsittelylaitoksiin.

2. Romuajoneuvon toimittamisen valtuutettuun käsittelylaitokseen on oltava maksutonta ajoneuvon viimeiselle omistajalle~~, paitsi jos romuajoneuvosta puuttuu ajoneuvon olennaisia osia tai komponentteja, sähköajoneuvon ajovoima-akkua lukuun ottamatta, tai jos se sisältää romuajoneuvoon lisättyä jätettä~~.

26 artikla
Ajoneuvon omistajan velvollisuudet

Kun ajoneuvosta tulee romuajoneuvo, sen omistajan on

a) toimitettava romuajoneuvo valtuutettuun käsittelylaitokseen tai 23 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa keräyspisteeseen ilman aiheetonta viivytystä ~~saatuaan tiedon siitä, että ajoneuvo täyttää jonkin liitteessä I olevan A osan 1 ja 2 kohdassa vahvistetuista korjauskelvottomuuden kriteereistä;~~
b) esitettävä asianomaiselle rekisteröintiviranomaiselle romutustodistus.

31 artikla
Poistettuja osia ja komponentteja koskevat vaatimukset

1. Kaikki osat ja komponentit, jotka on poistettu romuajoneuvosta 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on arvioitava sen määrittämiseksi, soveltuvatko ne

a) uudelleenkäyttöön liitteessä VII olevan D osan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;
b) uudelleenvalmistukseen tai kunnostamiseen liitteessä VII olevan D osan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
c) kierrätykseen, tai
d) muuhun käsittelyyn, ottaen huomioon liitteessä VII olevassa F osassa esitetyt erityiset käsittelyvaatimukset.

Uudelleenkäyttöön, uudelleenvalmistukseen tai kunnostamiseen soveltuvia osia ja komponentteja ei pidetä jätteenä.

...

2. Uudelleenkäyttöön, uudelleenvalmistukseen tai kunnostukseen soveltuvat poistetut osat ja komponentit on

a) merkittävä liitteessä VII olevan D osan 2 kohdan mukaisesti;
~~b) varustettava takuulla, jos osat ja komponentit siirretään toiselle henkilölle tai toinen henkilö käyttää niitä.~~

32 artikla
Käytettyjen, uudelleenvalmistettujen tai kunnostettujen osien ja komponenttien kauppa

Kaikkien henkilöiden, jotka käyvät [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on seuraavan kuukauden ensimmäinen päivä sen jälkeen, kun tämän asetuksen voimaantulosta on kulunut 36 kuukautta] alkaen kauppaa käytetyillä, uudelleenvalmistetuilla tai kunnostetuilla varaosilla ja -komponenteilla, on niiden myyntipaikassa

a) varmistettava, että osat ja komponentit on merkitty liitteessä VII olevan D osan 2 kohdan mukaisesti;
~~b) annettava takuu käytetyille, uudelleenvalmistetuille tai kunnostetuille osille ja komponenteille.~~

~~37 artikla~~
~~Käytettyjen ajoneuvojen ja romuajoneuvojen erottaminen toisistaan~~

~~Voidakseen siirtää käytetyn ajoneuvon omistusoikeuden ajoneuvon omistajan on voitava osoittaa kenelle tahansa luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka haluaa hankkia kyseisen ajoneuvon omistusoikeuden, tai toimivaltaisille viranomaisille, että ajoneuvo ei ole romuajoneuvo. Ajoneuvon omistajan, muiden talouden toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten on käytetyn ajoneuvon tilaa arvioidessaan tarkistettava, täyttyvätkö liitteessä I vahvistetut kriteerit, sen määrittämiseksi, onko ajoneuvo romuajoneuvo.~~

38 artikla

Käytettyjen ajoneuvojen vientiä koskevat tarkastukset ja vaatimukset

1. Vientiin tarkoitettuihin käytettyihin ajoneuvoihin on [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on seuraavan kuukauden ensimmäinen päivä sen jälkeen, kun tämän asetuksen voimaantulosta on kulunut 36 kuukautta] alkaen sovellettava tässä jaksossa säädettyjä tarkastuksia ja vaatimuksia.

2. Tämä jakso ei rajoita tämän asetuksen muiden säännösten eikä muiden tavaroiden vientiin luovutusta koskevien unionin säädösten, erityisesti asetuksen (EU) N:o 952/2013 ja sen 46, 47, 267 ja 269 artiklan, soveltamista.

Uusi kohta: Ajonevojen ja näiden osien vientiä ja tuontia ei rajoiteta, kun kyseessä on Historiallinen ajoneuvo, harrasteajoneuvo tai kilpa-ajoneuvo.

3. Käytettyjä ajoneuvoja saa viedä ja tuoda ainoastaan, jos ne

a) eivät ole romuajoneuvoja liitteessä I lueteltujen kriteerien perusteella;
b) katsotaan liikennekelpoisiksi siinä jäsenvaltiossa, jossa ajoneuvot on viimeksi rekisteröity, direktiivin 2014/45/EU 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan ja 8 artiklan mukaisesti.
c) ajoneuvo on harrasteajoneuvo, historiallinen tia kilpa-ajoneuvo

Raakatekstiä (ehdotuksen teksti lyhennelmä tästä)

ELV asetus uhkaa viedä autot museoista ja lopettaa ajoneuvoharrastuksen sekä moottoriurheilutoiminnan

Vaikutukset Suomessa vuosittain pelkästään kulttuuritoiminnan osalta 35 miljoonaa euroa ja koko alan tuottaman liikevaihdon osalta yli 100 miljoonaa euroa. Suorat ja välilliset vaikutukset koskettavat yli miljoonaa suomalaista.

EU:ssa keväällä 2025 etenevä ELV (End of life vechiles) asetus, jota on valmisteltu useampi vuosi, on vaarassa viedä elinkeinon ja harrastuksen joka viidenneltä Suomalaiselta. Allekirjoittaneet ajoneuvoharrastajat edustavat noin 200 000 varsinaista jäsentä, mutta tämän lisäksi asia koskettaa jäsenistön lähipiiriä ja alan yrittäjiä ja ammatinharjoittajia, jotka elävät harrastajien ja näiden järjestämien tapahtumien kanssa symbioosissa. Pelkästään Jyväskylän suurajot tuottavat alueelle yli 20 miljoonan euron liikevaihdon vuosittain ja jokainen museokävijä tai tapahtumavieras jättää kohteen ympäristöön noin 70 euron liikevaihdon.

ELV asetus oli tarkoitettu alkujaan parantamaan ajoneuvojen kiertotaloutta, mutta asetus on saanut matkalla melkoisesti kulmakerrointa, joka uhkaa päättää merkittävän harrastus- ja elinkeinomahdollisuuden Suomessa ja koko Euroopassa. Alkujaan direktiivinä lähtenyt esitys on matkalla muuttunut jäsenmaita sitovaksi asetukseksi ja jyrkentynyt kattamaan kaikki tieliikenneluokat mopoista kuorma-autoihin. Asetuksen valmistelutekstin mukaan ajoneuvo muuttuu romuksi, jos tietyt kriteerit täyttyvät tai ajoneuvon korjaaminen arvioidaan käytettävien osien tai työmäärän suhteen taloudellisesti kannattamattomaksi. Asetus puuttuu varsin yksityiskohtaisesti komponentteihin, joiden vaihtamisen myötä ajoneuvo lähtökohtaisesti pitää romuttaa. Esimerkiksi vaihteiston, moottorin tai akseliston vaihtaminen ei käytännössä olisi jatkossa mahdollista ja näin pienikin kolhu tai vaihtomoottoria edellyttävä moottorivaurio johtaisi väistämättä ajoneuvon romutukseen. Samoin käy, jos korjauksen taloudellista kannattavuutta arvioidaan vain valmistajien ja maahantuojien hinnastojen pohjalta. Tarjottavat varaosat voidaan helposti hinnoitella siten, että yksittäisen komponentin vaihtotarve tekee ajoneuvosta romun. Jatkossa kun mopo kaatuu pihassa ja katteeseen tulee halkeama, on todennäköistä, että korjaamon sijasta mopo pitää romuttaa.

ELV asetus tuottaa ainoastaan muovien osalta nykyisestä poikkeavia vaatimuksia kierrätykselle. Käytännössä Suomessa romutettavat ajoneuvot päätyvät nykyisin matalan jalostusasteen metallituotteiden raaka-aineiksi ja tämä kehitys tuskin asetuksen myötä muuttuu. Tämä johtaa lopulta siihen, että asetusesitys kääntyy itseään vastaan. Se ei tehosta kierrätystä vaan kiihdyttää käyttökelpoisen tavaran romuttamista ja johtaa tarpeettomaan tuotantoon ajoneuvojen kiertonopeuden kasvaessa. Asetuksen vaikutukset ovat laajat. Käytännössä esimerkiksi museoajoneuvo – ja kilpailutoiminta ei voi nykymuodossaan jatkua, kun varaosia ei voida säilyttää tai irrottaa ajoneuvoista, kilvettömät ajoneuvot muuttuvat romuksi ja katsastamattomat seuraavat perässä, kun seisonta-aikaa on jatkunut muutama vuosi. Useimmissa museoissa ajoneuvot ovat staattisia näyttelyesineitä kertomassa oman aikakautensa paikalliskulttuurista ja myös nämä näyttelyesineet tulevat romutusdirektiivin piiriin. Asetusta arvioitaessa pitää huomioida kansallinen liikkumavara, koska EU valtioiden historian kuluessa on ollut useita maakohtaisia poikkeamia sekä Suomessa että muualla ja

näiden käytänteiden kattava yhteisluettelointi on käytännössä mahdotonta. Esimerkkeinä näistä mainittakoon vaikkapa Ruotsin A-traktorit ja Suomessa 70-luvulle saakka sallitut omavalmisteiset yksittäiskappaleet ja itsekoritetut ajoneuvot.

Suomessa ja Euroopassa on useita kilpa-ajoneuvoluokkia, joiden toiminta päättyisi asetuksen voimaantuloon. Uusia kilpa-autokoreja ja osia ei pystyisi enää valmistamaan tai huoltamaan ja kilvettömät ajoneuvot pitäisi romuttaa välittömästi. Tämä tietäisi loppua vaikkapa Jokamiesluokalle, punakilpisille enduroille ja EU-tasolla esimerkiksi F1 kilpa-autoille. Moottoriurheilun tuottama liikevaihto on Suomessa noin 40-50 miljoonaa euroa vuosittain ajettavista sarjoista riippuen. Euroopassa jo yksittäinen F1 kilpailu tuottaa jopa yli 100 miljoonan euron liikevaihdon.

Ajoneuvoharrastajat käyttävät ajopelejään säästeliäästi ja kunnostavat niitä innokkaasti. Tällöin yksittäisen ajoneuvon tuottama hiilijalanjälki jää pieneksi, mutta ajoneuvon ylläpito tuottaa töitä ja liikevaihtoa laajalle joukolle ihmisiä. Tapahtumien yhteydessä ruokaillaan, majoitutaan, ostetaan matkamuistoja ja palveluita. Yksittäisen tapahtumavierailijan liikevaihto on noin 70 euroa ja tapahtumissa käy yli puoli miljoonaa ihmistä vuosittain. Suurimpien yksittäisten tapahtumien yleisömäärä on jopa 40 000 kävijää viikonlopussa. Harrasteajoneuvo tarjoaa myös polun museoajoneuvoksi, joka edellyttää 30-50 vuoden kulumista ajoneuvon alkuperäisestä valmistumishetkestä. ELV direktiivin toteutuessa esitetyn kaltaisena loppuu ajoneuvoharrastaminen ja tämä tarkoittaa samalla historiallisten ajoneuvojen polun päättymistä.

Maaliskuussa 2025 esitetty ELV asetus palvelee ainoastaan ajoneuvoteollisuutta, johtaen kiertonopeuden kasvattamiseen ja todennäköisesti pidemmällä tähtäimellä ajoneuvojen huolto- ja korjaamotoiminnan keskittymiseen vapaan kilpailun sijasta. Ajoneuvoharrastajille, automuseoille ja moottoriurheilijoille asetuksen toteutuminen merkitsee loppua ja samalla ala vie mukanaan lukuisia yrityksiä ja palveluntuottajia. Suomessa puhutaan yli 100 miljoonan euron menetyksestä ja koko eu tasolla miljardeista vuosittain.

Me allekirjoittaneet ajoneuvoharrastajia, historiallisia ajoneuvoja ja moottoriurheilua edustavat tahot pyydämme, että asetuksessa huomioidaan edustamamme tahot ja joko palautetaan asetus vaikutusten arviointiin tai määrätään asetus direktiivinä, joka sallii maakohtaisten poikkeamien määrittämisen ajoneuvoharrastamisen, historian ja kilpailutoiminnan mahdollistamiseksi myös tulevaisuudessa.

Edustamme suoraan yli 200 000 jäsentä ja välillisesti yli miljoonaa henkilöä Suomessa.